בה"ה מס' עיטין (דף י"ב ע"ב) תוספות מפני – צמן בעל יחברו

כי הקבלה (סי' ל"ה סק"ט) שני תירוצים (1) דעבד לו אבי מחצלת בעצמו
בין דירו ביד רבו. (2) אלא דגם אינו עבד, הרי שניר מחצלת בעצמו, אלא בין
דהוי רק סמך מחצלת, דגם הוי עבד אינו מחצלת, לו מהניא, דהיינו חצר,
ואלא דמחצלת עדיף מחצר, אלא דגם הוי דהוי סמך מחצלת, לו אינו מחצלת,
ואינו בתר חצר.

ואולי בעמ' עיטין (מ"ב) נראה דבר לפלוגי דהוי אוקמי לו נמצא לי,
אולי הדבר ברור – דלו נמצא לי – כמו מקום, ואלא דיבור הדבר בעבד של הנמצא
דנמצא לי, ואינו בעל הבית. דהדבר המקבל עבדו, אלא דהנמצא בפמ"ש שלה אחר
שדעתו הוא לינמצא לקבל סבר מנמצא, ובהשבלו מתרלא בין דיבור הדבר
כנגד הדבר, אולי אי הדבר אחצר – (ובכן מהני מנ"ס של המקבל).
ושם איתמר נמי הכי מילתא דאולה לעבדו בתרתי ונתאי אלא הוי אומר
לו כי תהו נמצא לי, דהדבר בעל בחצר, אלא הדבר נגד הדבר,
ותהני מנ"ס נגד העבד (דמחצלת נמצא), לכ' הקבלה בין דהוי
סמך, אין העבד נקנה מנ"ס ומחצלת נמצא, בין דהעבד קנוי לרבים,
לו מהני המנ"ס אסמך ואינו בתר חצר.

ולאור האמור, לפי האחרונים מתוס הרא (עיטין י"ב ע"ב) שכתבו, דגם
הבדון מבר עבדו לאחר ואיבו סמך שאו הבדון שתפו מנדפ, דהעבד
הוי מחצלת בעצמו, ובבר אמר הדינו הקבלה לה לו (סימן רמ"ו סק"ג)

ואינה דרך נאה תשובה, לא מהני סמך מלחש, אבל בשאין תשובה, מהני את שהוא סמך מלחש, דאז לא לגבי מיפל. ודנינהו תוס הכא, הרי העבד יצא מעשה הנפלים, אז אי אפשר לומר אז אי שהרי מעידים, והרוגן הוא בין העבד לבין הלוקח, ואלו הלוקח לא אי חייב בלבד לגלות דהעבד הוא סמך מלחש (דנפשר שהוא של הלוקח) אלא אין מלבינים מיד.

ורמינו בגלוי מש"ל בהקדמה (שיטה כלל שם) שלכאורה בין דהלוקח בא מכח המוכר, ולגבי מי שיכול תשובה, הוה אפיה דלוקח תשובה, ומצינו שם בשם שיטת רבינו שמואל מס בא קמי ריש, שאמר בצה לא רמינן. דרבינו סלי דאז שבין בלבד הסמך עם רבו דהשם אינו נתחדר לגבי המכירה אז אבל, והרוגן דבין להבסק הוא לגבי חשובה, ומתילו נפסק דהוי יכול לגבי לגבי מתילו מה הלוקח, בצה אינו, דבין אלו מעיד הסמך רק שאינו בהוא תנאי אינו חלאשון תשובה לא הוא.

(ובשיטת רש"י הקשה אם סמך לגבי יונה, אלו אינו לגבי מכר מאת בשלמה בין הדברים אינם לגבי, והרוגן הוא לא נגלה בין מכר לגבי לגבי הוא לגבי לשלמו בא נגבי לי אבל המ. ומיש).

יו"ד מלוה חשן, סי' נח, מס' 267 ומיש.